

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı :14999856-612.02-
Konu :Vekil memurun yıllık/hastalık izni

BAŞİSKELE KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Müftülüğü)

İlgi : 08.05.2015 tarihli ve 32900942-612.99-272 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile; açıktan vekil memurların (imam-hatip, müezzin-kayyım vs.) yıllık izin veya hastalık raporu aldıklarında memurlar gibi mi işlem yapılacağı (örneğin, sağlık raporunda 7 günden sonrası için maaşından kesinti mi yapılır, yoksa fiilen çalıştığı günlerin hesabıyla kıst maaş mı yapılır) hususunda tereddüde düşüldüğünden bahisle Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 657 Devlet Memurları Kanunu'nun 174. maddesinde; "Vekalet aylıklarının ödenebilmesi için görevin fiilen yapılması şarttır.", bu kanunun 86. maddesine 12.07.2013 tarihinde 6495 sayılı torba yasa ile eklenen son fıkrada; "...Açıktan vekil olarak atanarlara, bir yılda yirmi günü geçmemek üzere çalıştıkları her ay için iki gün yıllık izin verilir. Bu izin kullanımında, bir sonraki yıla devredilme hâli dışında Devlet memurları için öngörülen hükümler uygulanır" hükümleri yer almakta, Diyanet İşleri Başkanlığı 2007 Genelgesi'nin 83. maddesi ve 84. maddesinin birinci fıkrasında (Devlet Personel Başkanlığı mütalaasına dayanarak; 11.11.2004/19597) vekil imam-hatiplere, memurlara tanınan yıllık izin, mazeret izni ve hastalık izni hakkının tanınacağı öngörülmektedir.

Bir ara değerlendirme yapmak gerekirse; 657 sayılı DMK'nun 86. maddesinin son fıkrası ve mezkur Genelge maddelerinde, açıktan vekil memurlara (imam-hatip/müezzin-kayyım vs.) yıllık, mazeret ve hastalık izni hakkı tanınmakla birlikte, bu izinler süresince mali ödemenin ne olacağına değinilmemektedir. Bu hususta 657 sayılı DMK'nun mezkur 174. maddesini bir an unutup 175. maddesinin son fıkrasında geçen; "Açıktan vekil olarak atanarlara bu Kanunla memurlara tanınan sosyal haklardan da yararlanırlar ..." hükmüne dikkatler çevrilse de, bu Kanunun "Sosyal Haklar ve Yardımlar" başlıklı (m.187-212) maddelerinde bu hususa rastlanmamaktadır.

Diğer taraftan 657 sayılı DMK'nun 104. maddesinin (F) fıkrasında "Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz" hükmü yer almakta, ancak "yıllık izin" başlıklı 102. madde, "mazeret izni" başlıklı 104. madde (mezkur fıkranın bulunduğu), "hastalık izni" başlıklı 105. maddedeki her cümlede içinde muhakkak "memur" tabirine vurgu yapılmakta, dolayısıyla bu hakların "devlet memuru" olmayanlara tanınmadığına işaret edilmektedir. Zaten bu husustaki tartışmalardan olsa gerektir ki, kanun koyucu mezkur (F) fıkrasına 02.11.2011 tarihinde 666 sayılı KHK'nın 5/ç/3 maddesi ile "fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç" ibaresini ekleme gereği duymuştur. "Fiili çalışmaya bağlı ödemeler" tabirinin sınırlarını da aşağıdaki Tebliğ çizmektedir:

100 seri no'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nin 4/B maddesinde; "... tarihinde yapılacak ödemelere aylık ve ücretlerle birlikte ödenmesi mutad olmayan, ödeme için bir olayın vukuu veya belirli bir hizmetin ifası gereken ek ders ücreti, ... fazla çalışma ücretleri, konferans ücreti, ... vekâlet ücreti, bilirkişi ücreti, 6245 sayılı Kanuna göre yapılan harcırah ödemeleri, ... gibi ödemeler dahil edilmeyecektir" denilerek vekalet ücretinin, ancak fiilen yapılan vekalet görevi karşılığında ödenebileceğine vurgu yapılmıştır. Sayıştay Temyiz Kurulu'nun somut olarak "vekalet ücreti" ile ilgili olan 07.07.1991 tarihli ve 22822 no'lu kararında; bu ücretin ödenmesi, vekalet işinin fiilen yapılması şartına bağlanmış (çalışılan gün başına ödeme) ve 657 sayılı DMK'nun 174.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

maddesi ve mezkur Tebliğe atıfta bulunularak aksi durumun kamu zararı doğurduğu hükmü onaylanmıştır.

Müftülüğünüzce yöneltilen sorudaki tereddüdün, 12.07.2013 tarihinde 6495 sayılı torba yasa ile, 657 sayılı DMK'nun 86. maddesine eklenen son fıkra hükmünün değerlendirilmesindeki zorluktan kaynaklanmış olabileceği anlaşılmıştır. Dikkat edilirse bu fıkrada "... Bu iznin kullanımında, bir sonraki yıla devredilme hâli dışında Devlet memurları için öngörülen hükümler uygulanır" diyerek kanun koyucu, devlet memurları için öngörülen hükümlerden faydalanmayı sadece "bu iznin kullanımı" ile sınırlamıştır. Yoksa bu hüküm, yıllık izin ve hastalık izni süresince mali hakların devam etmesi hakkını kapsamamaktadır. Öbür taraftan aynı kanunun "yıllık izinlerin kullanılışı" başlıklı 103. maddesinde mali ödeme konusu bulunmadığından böyle bir ihtimal ortadan kalkmaktadır. Daha önce vekil memurların yıllık izin hakkı olmadığı için, izin alması halinde idarece işine son veriliyor veya sadece çok önemli mazeretleri için içtihadî olarak yılda 10 günü geçmeyen mazeret izni veriliyordu. 6495 sayılı yasa ile getirilen düzenleme, kanaatimize göre, "göreve son verme" uygulamasını engellemek amacıyla sadece izin alma hakkı tanımış, bu durumda mali durumun ne olacağına değinmemiştir. Yasa koyucunun maksadı şayet bu süre zarfında mali ödemenin devamını da mümkün kılmak olsaydı, 657 sayılı Kanun'un 174. maddesini de revize etmesi gerekirdi. Böyle bir yola gitmediği ve Kanununun 104/F maddesine "fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç" ibaresini eklediğine göre kanun koyucu, vekil memurlara, izinli ya da raporlu iken ücret ödenmeyip çalıştığı gün kadar ödeme yapılması uygulamasının devam etmesini öngörmektedir.

Yukarıda yer alan açıklamalar, mevzuat ve Sayıştay kararı çerçevesinde; açıktan vekil memurların (imam-hatip, müezzin-kayyım vs.) yıllık izinlerinin 657 sayılı DMK'nun 86. maddesinin son fıkrasındaki hükümler çerçevesinde kullanılması (görev yılına bakılmaksızın ayda 2 gün, 1 yılda toplam en fazla 20 gün), hastalık raporu alması halinde bu raporların izne çevrilmesi, gerek yıllık izin gerekse de hastalık izni süresince fiilen görev yapmadığı için vekil memurlara, izin sürelerinin tamamına tekabül eden ücretin mahsup edilerek (düşülerek) vekalet ücretinin ödenmesi gerektiği (fiilen çalıştığı gün bazında hesaplanarak) mütalaa edilmiştir.

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Necdet SUBAŞI
Başkan a.
Strateji Geliştirme Başkanı

16/06/2015 Mali Hiz.Uzm.

: B.GÜLER

16/06/2015 D.Bşk.

: M.TÜRK